

GÄRDSMYGEN

Program Naturskyddsföreningen
i Botkyrka - Salem

Höst & 2022
vinter 2023

Naturskyddsföreningen Botkyrka-Salem

c/o Harald W Thorburn
Strandvägen 12, 147 63 Uttran
E-post: styrelsen@gaerdsmygen.se
kontakt@gaerdsmygen.se
www.gaerdsmygen.se
Plusgiro: 83 35 66-3
Kretsnummer 114 i SNF
Org.nr 80 2401-5441

Styrelse

Ordförande och vice ordförande *vakanta*
Uppdraget att vara ordförande alternerar
månadsvis mellan styrelseledamöterna

Sekreterare Harald W Thorburn
070 565 24 64, harald.w.thorburn@telia.com

Kassör Birgit Hagsten 070 471 77 40

Susanne Govella 076 580 06 77
susanne.go@gmail.com

Ru Ergün 073 640 56 87
taurus-087@hotmail.com

Mikael Ahlberg 070 723 88 51
mikael.ahlberg@telia.com

Ordinarie ledamöter

Hasse Andersson 070 657 35 39
hasse.tullinge@gmail.com

Moa Asplund 070 038 01 73
moa.asplund@hotmail.com

Bo Ljungberg 070 889 98 92
bo.ljungberg@yahoo.se

Helene Sjölund 076 633 52 37
helenes_mejl@hotmail.com

Suppleanter

Sven Persson 073 726 87 28
juvenalis.petri@gmail.com

Jan "Poppe" Govella 070 788 42 83
jan.govella@gmail.com

Arne Söderbom 070 918 78 67
karin.soderbom.borjesson@gmail.com

Kontaktpersoner

Fjärilar, fåglar och fladdermöss
Hasse Andersson, Bo Ljungberg

Skogsfrågor
Birgit Hagsten, Bo Ljungberg,
Per Wallsten, p.wallsten2@gmail.com

Hörningsnäsängen
Kurt Hermelin 073 038 80 48
kurthermelin@gmail.com

Vattenfrågor
Jan Govella, Susanne Govella, Bo Ljungberg

Webbplatsen gaerdsmygen.se
Rolf Ekberg 076 854 06 11,
rolf_ekberg@yahoo.se

Redaktionsruta

Redaktion: Mikael Ahlberg, Hasse Andersson, Sven Persson

Grafisk form: Karin Schmidt

Omslagsbild: Eldsnabbinge Foto: Hasse Andersson
Gärdsmygen i programmet är tecknad av Björn Bengtsson

Studie
främjandet

Kretsens arrangemang sker i
samarbete med Studieförbundet

Aktiviteter i höst och vinter

Välkomna till våra kommande utflykter och inomhusaktiviteter! Och titta gärna på vår webbplats ifall det skett några tillägg eller förändringar i programmet.

Vi kommer också att delta på Salemsdagen den 27 augusti. Då får vi förhoppningsvis tillfälle att framföra våra synpunkter till politiker även i Salems kommun.

Styrelsen kommer att ha ett möte den 9 augusti med lokala politiker i Botkyrka kommun. Då kommer vi att berätta om vad vi tycker är särskilt viktigt att tänka på i miljö- och naturvårdsfrågor.

Bo Ljungberg
/styrelsen

Murgrönan som vi såg den 15 maj i Korpbergets naturreservat. Foto: Bo Ljungberg

Silverstreckad pärlemorfjäril är en vanlig art längs fjärilsstigen. Foto: Hasse Andersson

Lördag 20 augusti

Fjärilsstigen vid Pålamalm

Vi promenerar i långsamt tempo längs Fjärilsstigen vid Pålamalm. Totalt en vandring på ca 4–5 km, beroende på vädret. Vi har bra chans att få se en del arter av pärlemorfjärilar, blåvingar och gräsfjärilar om vädret är gynnsamt. Hasse Andersson är en av dagens ciceroner.

Föranmälan: Hasse Andersson, hasse.tullinge@gmail.com, tel. 070 657 35 39, senast tisdag 16 augusti.

Tid: kl. 10.00. Samlingsplats meddelas i samband med anmälan.

Övrigt: Medtag gärna fika.

Lördag 27 augusti

Salemsdagen

Vi kommer att vara med på Salemsdagen i Skönviksparken även i år. Välkommen att träffa några av våra aktiva medlemmar och styrelseledamöter och få höra vad vi arbetar med, och hur du kan delta.

Foton: Jan Govella

Tisdag 4 oktober

Uttrar – en film gjord i Uppland

Håkan Qvarnström har gjort ett trettiotal korta naturdokumentärer som har visats då och då på TV2. Flera av er har säkert sett några av dem. Återetableringen av uttern i Sverige sen 1980-talet är en solskenshistoria på liknande sätt som hände med havsörnen.

Håkan kommer och visar sin film, där han berättar om uttrarnas liv. Filmen är 50 minuter lång.

Tid: kl. 19.00 – cirka 20.30

Plats: Harbrostugan, Skyttbrinksvägen 2. Obs P-skiva om ni åker bil! Hållplats Skyttbrink för buss 713 från Tumba mot Tullinge eller omvänt.

Kontakt: Bo Ljungberg, tel. 070 889 98 92, bo.ljungberg@yahoo.se

Uttrar. Foto: Håkan Qvarnström

Silverstrupig tangara. Foto: Hasse Andersson

Onsdag 9 november

Fåglar i Costa Rica – en naturresa

Följ med på en fågelresa som Birgit och Hasse genomförde förra året. Costa Rica visar upp en variationsrik natur från havsnivå till berg på drygt 3 000 m. ö.h. Kolibrier, motmots, trogoner och tangaror är några exempel på fåglar vi möter ikväll, men även fjärilar och spännande grodor visar sig.

Plats: Harbrostugan, Skyttbrinksvägen 2, mellan Tullinge och Tumba. Det behövs p-skiva på parkeringen. Busshållplats Skyttbrink finns på fem minuters promenadavstånd.

Tid: kl. 19.00 –ca 20.30

Kontakt: Hasse Andersson, tel. 070 657 35 39

Söndag 4 december

Grötkväll i Vasastugan

Denna dag går solen upp kl. 8.26 och ned kl. 14.52. Vi avslutar året på traditionsenligt sätt med grötkväll och bildvisning. Föreningen bjuder på en härlig julgröt, kaffe och lite gott därtill.

Välkommen att visa dina bilder, om natur eller något du gärna vill visa oss. Ring och berätta, så att vi kan planera bildvisningen och tekniken.

Gamla som nya medlemmar är hjärtligt välkomna. Vi vill gärna ha din **föranmälan senast 27 november** till Harald W Thorburn, för att kunna beräkna grötmängd och annat gott. Ta med inneskor eller tofflor, så blir städningen enklare.

Tid och plats: Vasastugan, Vårsta kl. 17.00

Kontakt: Harald W Thorburn, tel. 070 565 24 64

Den goda jorden. Foto (2014): Sven Persson

Strömstare i Tullingegårdsbäcken 2022. Foto Bo Ljungberg

Lördag 28 januari

Fåglarna vid Tullingemaden och Tullingegårdsbäcken

Välkomna till en promenad längs Tullingesjöns östra strand. Först besöker vi fågelmatningen vid Tullingemaden. Där hjälper föreningen kommunen med att sköta själva matningen. Efter besöket i denna dagvattenpark fortsätter vi längs stranden bort till Tullingeravinen. Om vi har tur kan vi få se strömstare vid bäcken i ravinen. Denna vinterfågelsvandring har blivit lite av en tradition som vi gärna fortsätter med.

Samling: Parkeringen vid Tullinge strand–Sunnanvägen

Tid: kl. 9.00 – cirka 11.30

Kontakt: Bo Ljungberg, tel. 070 889 98 92

Onsdag 22 mars

Kallelse till årsmöte 2023

Tid: kl. 19.00. Mötet beräknas ta en timme med stadgeenliga punkter. Därefter fika och informella överläggningar, eventuellt visas några bilder.

Vi vill helst att ni anmäler er till årsmötet några dagar i förväg. Skicka e-post, sms eller ring till sekreteraren, se sid. 2.

Plats: Harbrostugan, Skyttbrinksvägen 2. P-skiva!
Hållplats Skyttbrink för buss 713 från Tumba eller från Tullinge.

Foto: Jan-Peter Falk

T.v. En hona och en hane. T.h. Citronfjärilslarv på brakved. Foton: Hasse Andersson

Citronfjäril – vår nationalfjäril

Strax innan det här numret av Gårdsmygen skulle gå i tryck utsågs citronfjärilen till nationalfjäril. En omröstning som anordnades av Fjärilshuset med stöd bland annat av Naturskyddsföreningen och Världsnaturfonden.

Citronfjärilen är för de flesta välkänd, en av de första som man ser på våren. Den övervintrar som fullvuxen bland annat i ihåliga stubbar och under tuvor och kommer fram så fort solen börjar värma. Förmågan att klara vinterkylan löser den genom sin egen kylvätska, en sorts glykol baserad på glycerol och fettsyror.

Hanarna (med sina svavelgula vingar) vaknar först på våren och flyger ett par veckor innan honorna (med ljus gula till vita vingar) kommer fram.

Efter parningen letar honan upp en lämplig växt att fästa äggen på. Det är brakved och getapel som är värdväxt för de gröna larverna. Efter förpuppning kommer sedan de nykläckta fjärilarna fram under högsommaren. Det är dessa individer som lever på nektar under resten av sommaren och en bit in på hösten innan det är dags att finna en lämplig plats för vintern.

Hasse Andersson

Exempel på vad vi träffat på under tidigare exkursioner

Gulsparr, Lundby. Foto: Hasse Andersson

Kungstrollslanda, Fjärilsstigen. Foto: Bo Ljungberg

Stjärtmesar, Tullingemaden. Foto: Hasse Andersson

Lärkfalk. Foto: Hasse Andersson

Midsommarblåvinge, Fjärilsstigen. Foto: Hasse Andersson

Vätters, Korpbergets naturreservat.

Olle Magnusson förevisar en stöta på Hagalunds Tvätterimuseum. Foton: Jan-Peter Falk

Kopparödla, Korpbergets naturreservat. Foto: Jan-Peter Falk

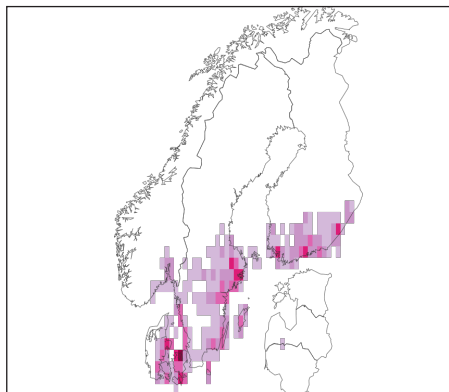

Eldsnabbvinge – en sensommarjuvel

Eldsnabbvingen är en sensommar- och höstflygande dagfjäril. Bästa tiden att få se den är under augusti och september.

Soliga oktoberdagar finns det fortfarande chans att se denna vackra fjäril. Vårdväxterna är framför allt slån och hägg, men även sötkörbär går bra. När fjärilen har kläckts föredrar den soliga, varma buskrika platser med lä. Skogsbryn, vägkanter och trädgårdar med slån är favoritställen.

Eldsnabbvingen har en sydostlig utbredning i landet och finns även i södra Finland och Danmark.

Den livnär sig på bladlössens honungsdagg uppe bland träden. Ibland kommer framför allt honorna ner för att suga nektar.

Eldsnabbvingen är en relativt liten fjäril, med ett vingspann på 28-40 mm. För det mesta sitter den med ihopfällda vingar och visar då sin vackert orangefärgade undersida. Då syns också de två vita strecken.

Om man får se fjärilen sitta med utbredda vingar går det bra att se skillnaden på honor och hanar.

Honan har en stor orange fläck i framvingens yttre del, medan hanen endast har en diffus ljus fläck i den bruna framvingen.

Hasse Andersson
(text och foton)

Naturskyddsforeningen
Botkyrka-Salem

c/o Hasse Andersson
Aftonvägen 7
146 31 Tullinge

